

A. BERLESE

ACARI, MYRIOPODA ET SCORPIONES

HUCUSQUE IN ITALIA REPERTA

ACARI, MIRIAPODI E SCORPIONI

ITALIANI

OPERA SUSSIDIATA DAL R. MINISTERO DELLA PUBBLICA ISTRUZIONE
DIETRO IL PARERE DEL CONSIGLIO SUPERIORE
E DISTINTA CON MEDAGLIA DI BRONZO ALL'ESPOSIZIONE ITALIANA
DI TORINO 1884.

FASCICOLO LXIV.

---

complete

PADOVA

TIPOGRAFIA DEL SEMINARIO

10 Febbraio 1892

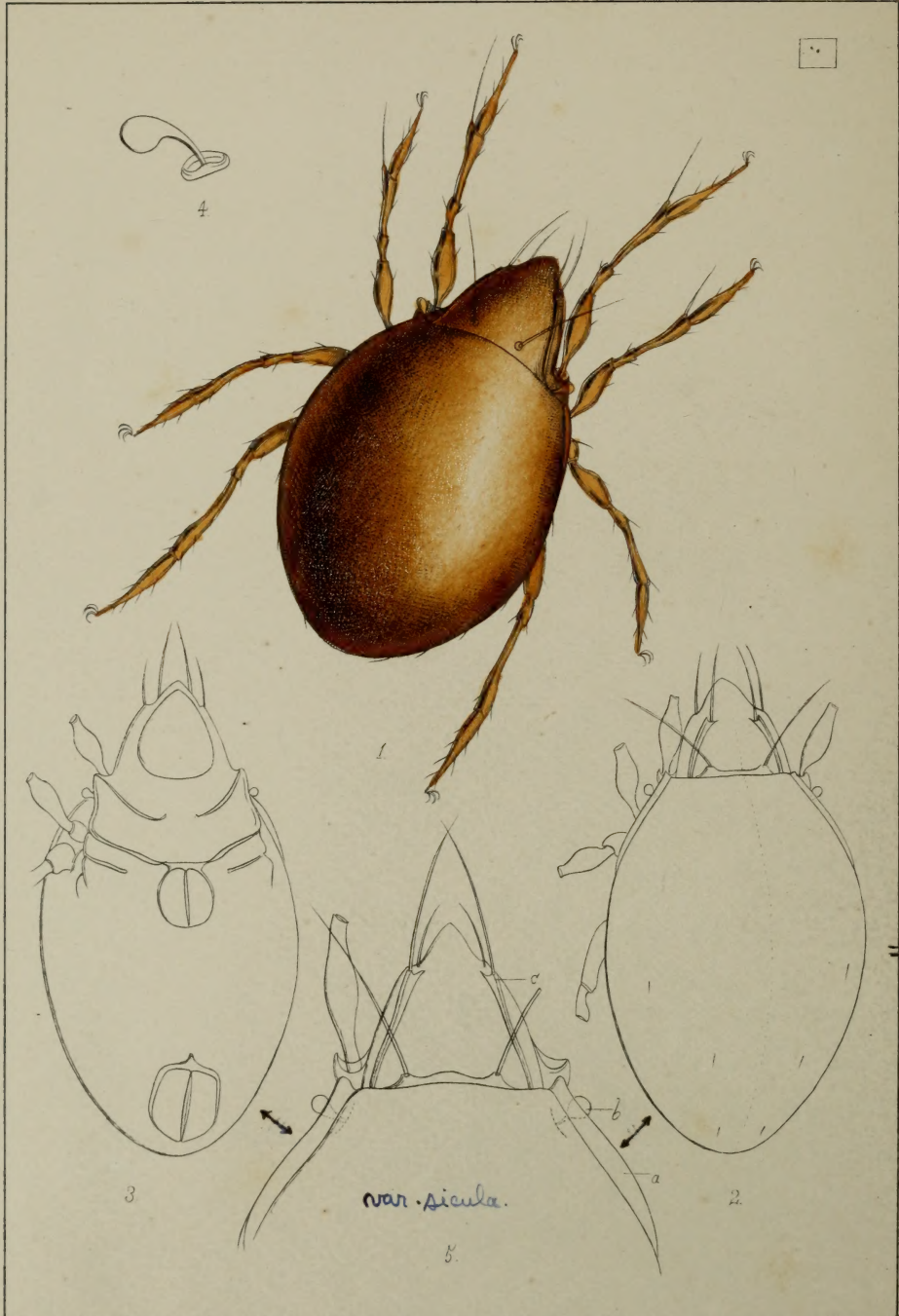
Prezzo Ital. Lire 4.

= *O. (H.) sicula*
in 1916, p. 322

Forbes DIS. INC. DIP

Oribatula plantinosa
OPPIA TIBIALIS (NIC.) BERL.

Oribatula plantivaga Berl. 1895, fasc. 77/5 footnote.
~~*Oppia tibialis* (Nic.) Berl.~~

Nicolet, Hist. Nat. Acar. p. 449, tab. III, fig. 3,
(*Notaspis tibialis*).

Berl. 1916 c, p. 322 referred to (*Hemiteius*) and the two sp. are twisted about.

O. terreo-badia; abdomine obovato, globosulo, lateribus vix curtissimis et raris setis auctis; alis anticis tantum carina minori significatis, apice in dentem non productis, verticem fere attingentibus; setis stigmaticis brevissime clavatis, pyriformibus. Ad 450 μ . long.

Habitat perfrequens in totius Italiae muscis.

Obs. Color corporis badius vel badio-terreus. Abdomen obovatum, anterius subrecte truncatum, posterius acutum. Margines corporis setis aliquot minimis, vix conspicuis aucti. Anticum triangulare, alis tantum carina parum elevata significatis, anterius in dentem non productis, et apice, antici apicem fere attingentibus.

Setae stigmaticae curtissimae clavatae, subpyriformes. Tibiae anticae in corniculum piligerum productae.

var. sicula

Abdomine longiori et omnino nudo. Plurima exempla super arbores limonum collecta vidi (Palermo) (A. Targioni-Tozzetti. Relazione intorno ai lavori della R Stazione di Entomologia agraria di Firenze per gli anni

Feb. 10, 1892

1879-82. Annali R. Ministero Agricoltura 1884, p. 75,
Leiosoma nitens).

Expl. tab. 1. *Oppia tibialis* typica; 2. *O. tibialis sicular*, prona; 3. eadem supina; 4. setula stigmatica; 5. anticum *O. tib* var. *siculæ* a. rudimenta alæ abdominis. b. setula stigmatica. c. tecti ala.

Herby DIS. INC. DIP.

Oppia lucorum (K.) Berl.

C. L. Koch. C. M. A. Deutschl. fasc. 31, fig. 18 (*Zetes lucorum*).

A. Michael, A. Further Contribution to the Knowledge of British. Oribat. p. 20 (*Notaspis lucorum*).

O. *badia*; abdomine obovato, globosulo; lateribus setis robustis aucto; alis anticis mediocribus usque in medio tantum antico productis, vix elevatis, apice in dentem non productis; setis stigmaticis clavatis. Ad 750 μ . long.

Habitat perfrequens in tota Italia, æstate præcipue super terram in umbrosis vel super arborum cortices deambulans.

Obs. Color corporis badius vel badio-fuscus. Abdomen obovatum, anterieus rotundatum, posterius subacutum. Margines abdominis setulis utrinque novem robustis, posterius directis ornatum. Anticum triangulare (2), alis tantum carina parum elevata vel subevanida significatis, anterieus in dentem non productis et longius piligeris, tantum usque in medio antici dorso productis.

Setæ stigmaticæ (4) longe clavatæ, hirtulæ. Setæ corporis omnes barbulis curtis hirtulæ (5). Tibiæ anticæ apice in corniculum longe piligerum productæ.

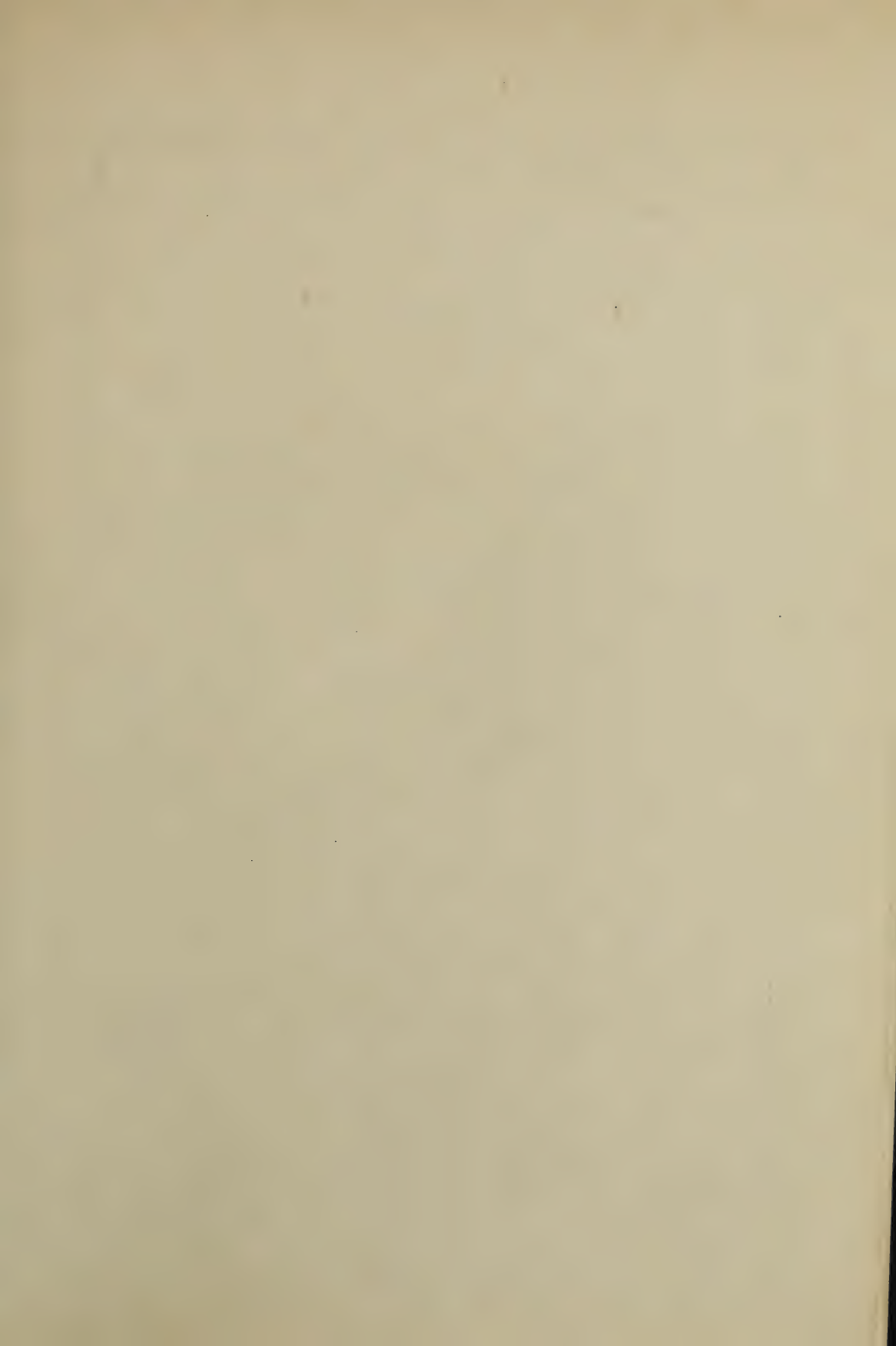
Expl. tab. 3. animal supinum.

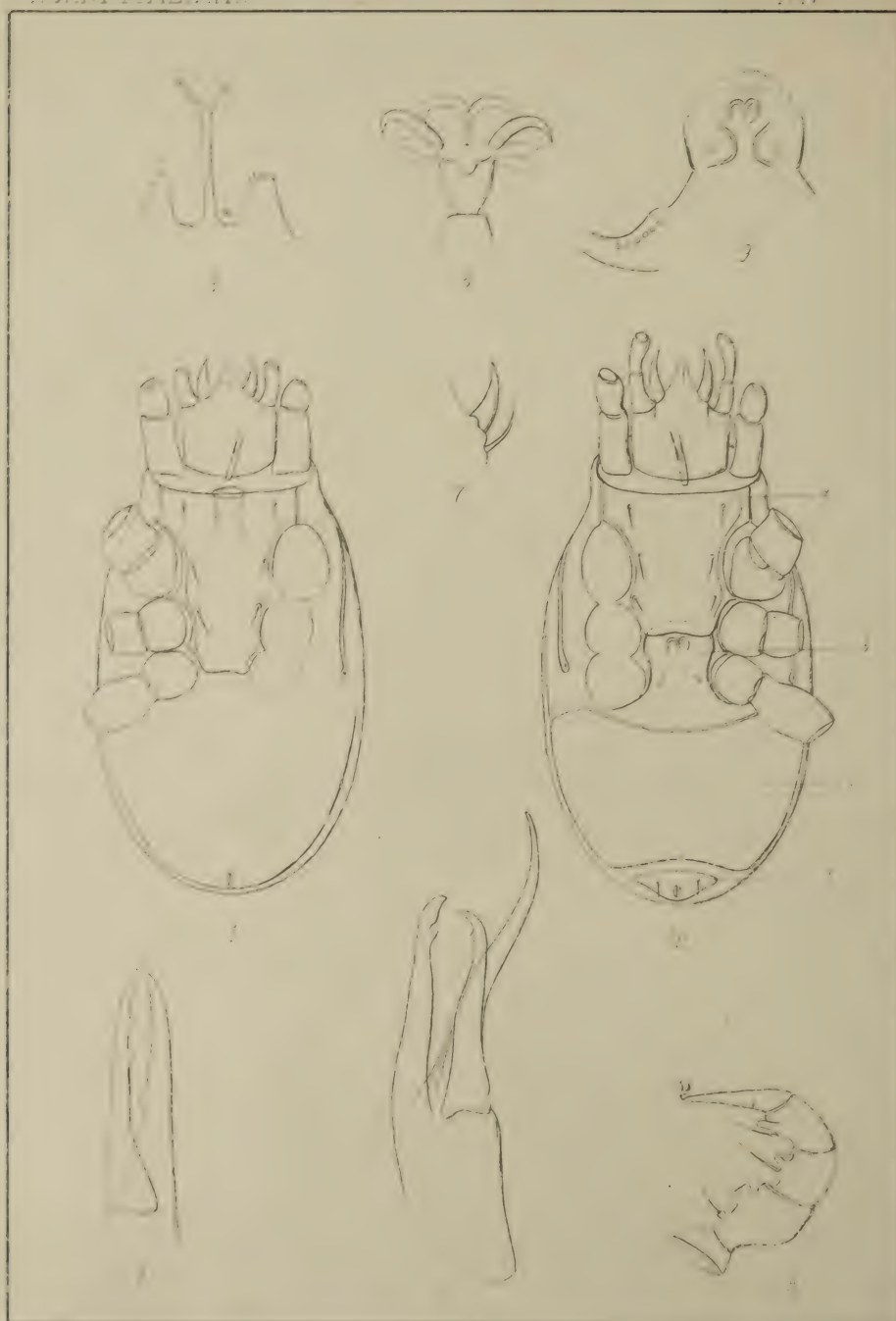

Feb. 10, 1892.

GENUS CYRTOLELAPS BERL. 1889 (*)

(κυρτός = curvus; Laelaps nomen generis gamasorum)

Gamasus ex p. Koch. C. M. A. Deutschl. fasc. 24. fig. 181.

» » Kramer. Gamasiden (p. 83, 84).

» » Canestrini e Fanzago. Acar. it. (p. 113, 115).

» » G. R. Canestrini, Gamasidi Ital. (p. 44).

Hypoaspis (ex p.) G. Canestrini, Acarof. it. (p. 82),

Scuta omnia in adultis dura, in nymphis (non generantibus) subnulla. Dorsum scutulis duobus protectum, sive sulco transverso signatum. Pedes antici ceteris exiliiores, ambulacrati. Foemina (2) scutulo genitali (b) epigynio) a ventrali (c) bene distincto. Scutum ventrale (c) cum genitali confuso et ab anali distincto. Epigynium (b et fig. 9) trapezoideum, anterieus rotundatum ut in *Laelapibus*. Mas (1) scuto unico in pectore vel sulco ad quarteos pedes in partes duas diviso. Pedes secundi paris in mari femore, genu et tibia vix tuberculatis (fig. 5) Epistoma (8) mucrone mediano perlongo, styliformi auctum. Mandibulae maris (3) calcari auct. Calcar digito mobili adnexum, semper bene distinctum et anterieus directum

---

*) Pro *Gamaso mucronato* G. R. Can. (fasc. XLIV, N. 5) constitutum. Sed species huius generis typica est (*G. nemorensis* K. (*Gamasus nemorensis* auctorum).

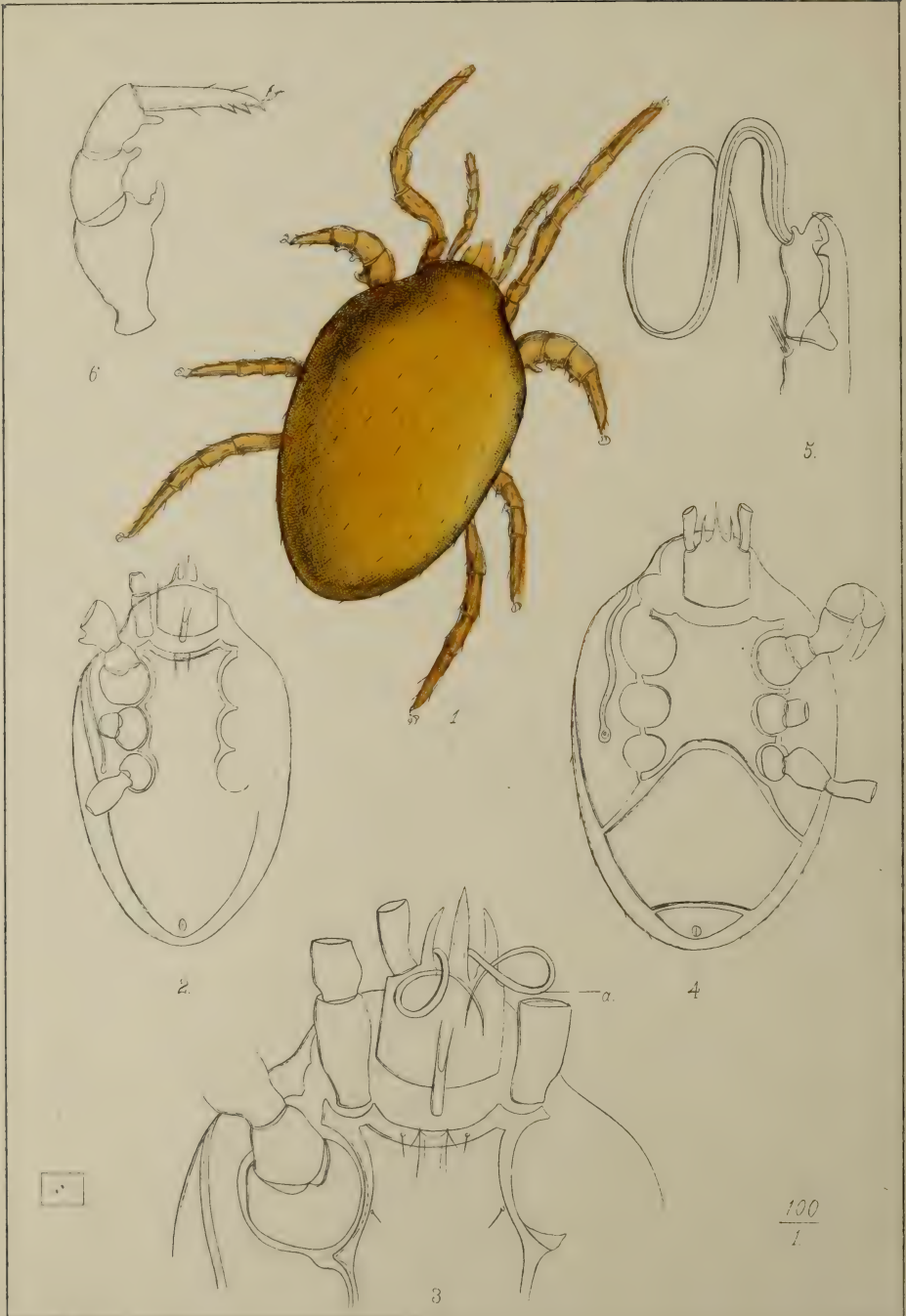
Palporum utriusque sexus, articulus primus, secundum et alios longitudine æquans. Hypostomatis corniculi (7) in ambobus sexibus uniarticulati. Mares rariores. Generi *Laelaps* valde proximum sed scuto dorsuali in partes duas diviso, distinctum, nec non pedibus secundi paris calcarigeris, aliisque characteribus.

Expl. tab. 1. Mas *C. nemorensis* supinus, 2. fœmina eiusdem speciei supina, 3. maris chela, 4. fœminæ, 6. ambulacrum secundi paris e *C. nemorensi*.

Fasc. LXIV, N, 4.

Pachylælaps strigifer Berl.

(sive *P. pectiniferi* protonympha)

G. et R. Canestrini, Gamasidi ital. p. 64 (mas sine nomine).

Mas (1) ovatus. Pili corporis simplices, minuti. Pedes secundi paris (6) ceteris crassiores, femore, genu tibiaque calcari simplici armatis. Mandibulae (5) digito fixo dentibus duobus robustis, digito mobili, dentibus duobus validis, nec non externe calcari flagelliformi, chela saltem triplo vel quadruplo longiori armato. Ad 500 μ . long. Cum adulto in muscis agri Veneti, Florentini et Neapolitani.

Fœmina (4) ovalis, posterius subacuta, parum latior quam fœmina adulta, præter magnitudinem, adulto simillima. Ad 550 μ . long. Epistoma ut in adulto. Color ochraceus vix pallidior quam adultus

Expl. tab. 2. mas supinus, 3. maris rostrum et pars antica corporis inferne visa; (a) mandibulae flagella.

100 diam. amplificatus.

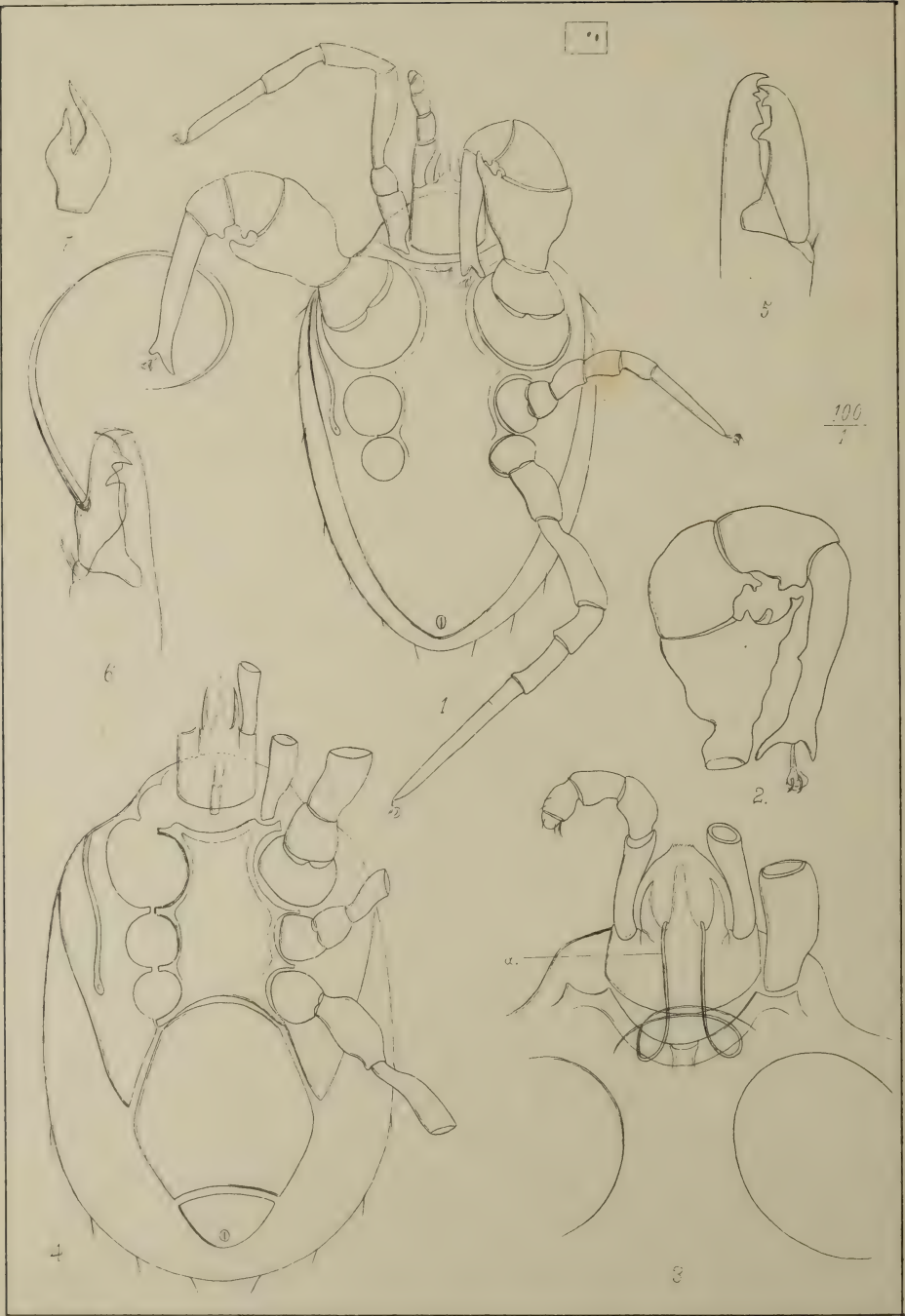

Feb. 10, 1892.

Pachylaelaps strigifer

5.

PACHYLÆLAPS STRIGIFER VAR *SICULUS* N. VAR.

64.

Pachylælaps strigifer Berl.

var. sículus n. var.

Parum a strigifero typico diversus. Differt tamen magnitudine; maris pedibus secundi paris (2) crassioribus, femore calcari valido, nec non tuberculis duobus in sinu calcaris conspicuis. Mandibulæ (6) chela parum fabrica a typici diversa.

Fœmina (4) latior quam typica, nec non corpore subrectangulo-ovato.

Mas 600 μ . long (fœm. 700).

Habitat cum adulto in muscis Siciliæ.

Expl. tab. 3 maris rostrum et pars antica corporis inferne visa; *a* chelarum calcaria; 7 maris corniculum labiale.

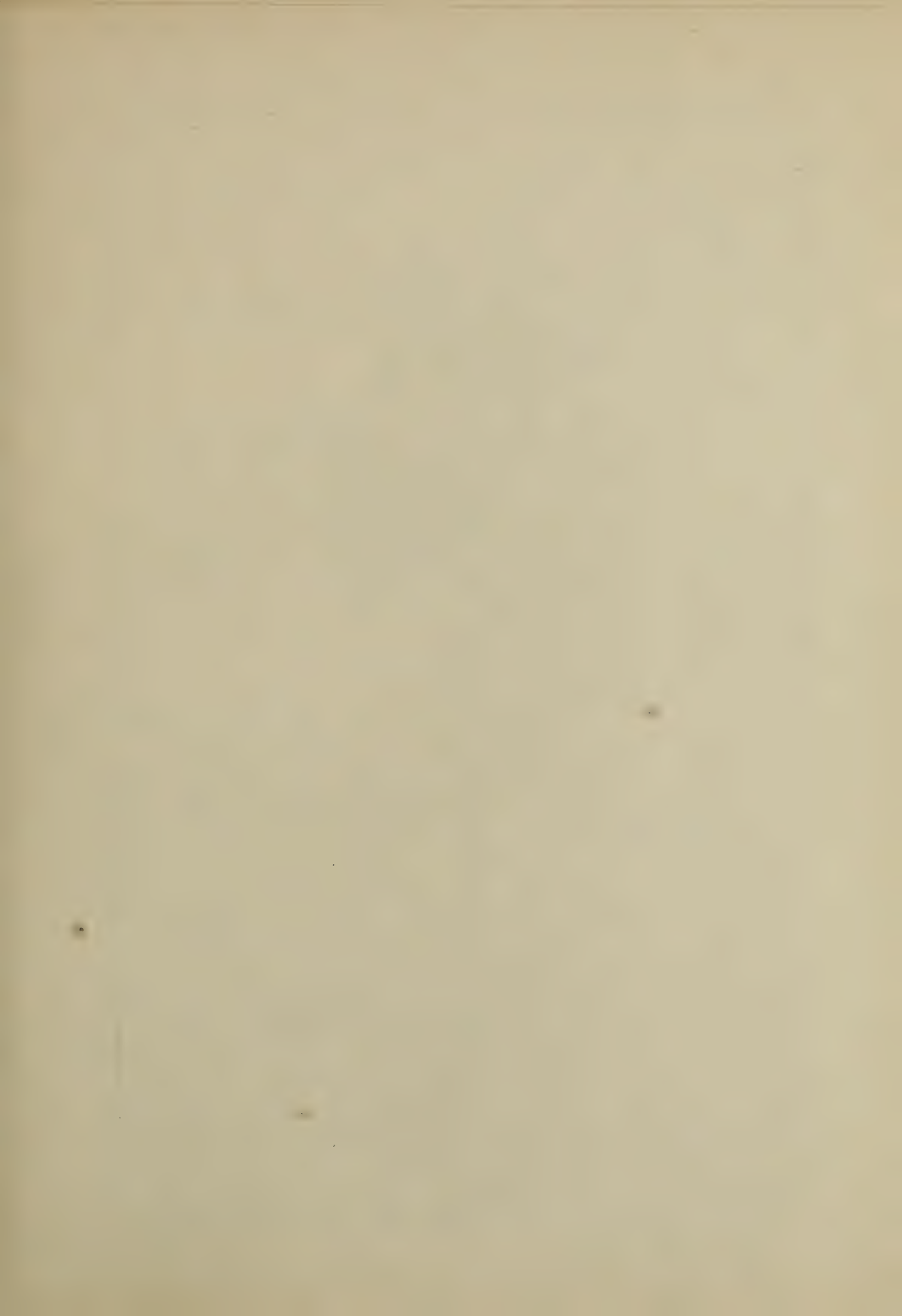
100 diam. amplific.

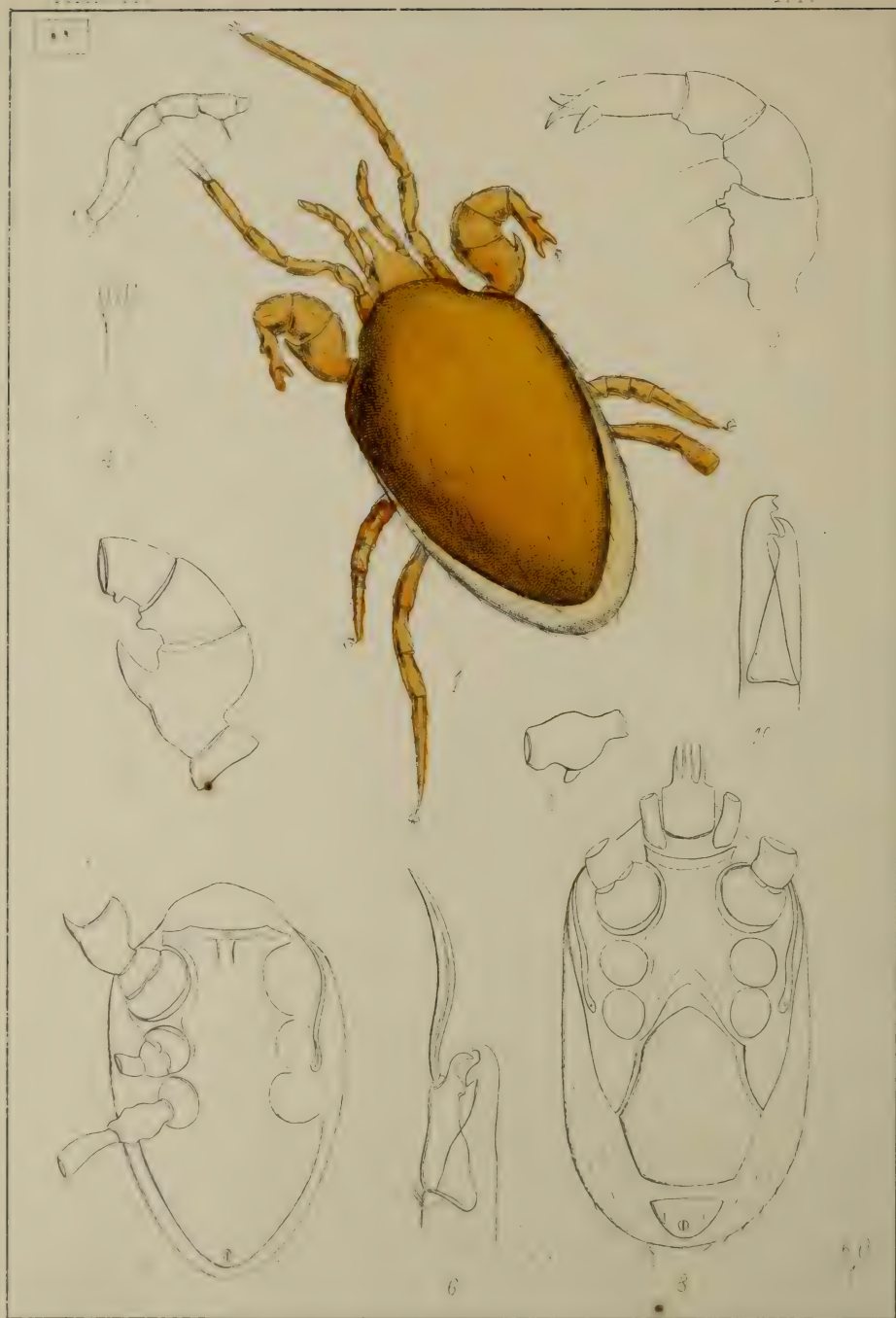

Feb. 10, 1892.

Pachylælaps pectinifer (G. R. Can). Berl.

P. ochraceus; setulis mediocribus simplicibusque undique protectus; epistoma anterius in laminam hyalinam, elongatam, apice denticulato-laciniatam terminatum. Maris mandibulæ, digito mobili, calcari flagelliformi anterius directo aucto. Pedes secundi paris in mari crassiores et valide calcarati, ceteri inermes. Scutum ventrale maris anum quoque comprehendens. Scutum ventrale fæminæ usque ad anale productum. In muscis.

Adultus

Canestrini, G. Osservazioni intorno al genere *Gamasus* p. 3 (*Gamasus pectinifer*).

Canestrini, G. et R. Nuove sp. del Genere *Gamasus* p. 6 (*Gamasus pectinifer*); *idem* *Gamasi ital.* p. 63 tav. V, fig. 5 (*Lælaps pectinifer*).

Canestrini, G. *Acarofauna it.* p. 84 (*Hypoaspis pectinifer*).

Mas (1) Corpus ovatum, postice subacutum, ad humeros latissimum. Mandibula (6) digitis ambobus bidentatis, digito mobili, calcari flagelliformi, circiter duplo longius quam chela, anterius directo terminato. Palpi (7) articulo pænultimo subinermi, tantum spina inferne aucto. Secundi paris pedes (3) incrassati, femore calcari

Feb. 10, 1892.

conico valido, genu tibiaque obsolete tuberculatis. Quarti paris coxa, (5) superne tuberculata.

Fœmina (8) mandibulæ digito fixo tridentato, mobili bidentato Pedes secundi paris (9) femore obsolete tuberculato, genu tibiaque inermibus Corpus ovato-rectangulum.

Habitat in muscis et sub petris; in agro Tridentino, Tarvisino, Patavino, in Etruria et ad Neapolim cum protonympha collectus.

Expl. tab. 2. mas supinus, 4. epistoma

1

3

2

Aspidiotus MIP.

7

ADIAERIS AURITA. K.

Glomeris aurita C. Koch.

C. Koch. Syst. d. Myr. s. 92, *idem*. Die Myriap. I, s. 3, fig. 3.

Pirotta, Mir. agro Romano p. 19.

Cantoni, Mir. di Lombardia, p. 328.

Gl. nigra, *secundi segmenti margine anteriore late aurantiaco marginato; Mas segmento postico rotundato. Ad 10-12 mill. long.*

Habitat. *Collegit primitus Koch prope lacum Como et cl. Brolemann quoque ibi collegit et mecum benignissime communicavit. Invenitur etiam in agro Romano.*

Obs. Color corporis totus niger, nitidus immaculatus. Segmentum secundum in dorso, præcipue in angulis anterioribus late aurantiaco marginatum. Segmentum primum nigrum vix aurantiaco totum marginatum. Venter pallidus. Segmentum primum latiusculum (3) anterius bistriatum. Segmentum secundum striis 3-4 subintegris. Segmentum postremum in mari rotundatum. Pedes copulativi, iisdem *Gl. connexæ* subsimiles (4). Species colore inter congeneres mox dignoscenda.

Expl. tab. 2. caput cum primis segmentis e latere visa.

Glomeris marginata

Glomeris marginata (Villers) Latr.

Villers, Linn. Entom. IV, p. 187, tab. 11, fig. 15,
(*Oniscus marginatus*).

Olivier, Encycl. method. Ins. VII, p. 414 (*Iulus
marginatus* et *I. limbatus*).

Panzer, Fauna Insect. Germ. IX tab. 23 (*Oniscus
zonatus*).

Latreille. Hist. nat. d. Crust. et Ins. VII, p. 66 (*Gl.
marginata* *idem*. Genera Crust. et Ins. I, 1806, p. 74,
(*Gl. limbatus*).

Leach, Trans. Linn. Soc. Lond. XI, p. 377, *idem*
Zool. Misc. III, p. 32, tab. 132.

Brandt, Prodrömus (Bull. d. la Soc. d. Nat. d. Mo-
scou p. 195).

C. Koch, C. M. A. Deutschl, fasc. 40, fig. 4; *idem*
Die Myr. I, p. 109, fig. 99-100.

Gervais, Hist. nat. apt. IV, p. 69, 70 (*Gl. margi-
nata* et *Gl. limbata*).

Meinert, Naturh. Tidsskr. 3. R. V. p. 29.

Fedrizzi, Annuario d. Soc. d. Nat. in Modena XI,
p. 87.

Taschemberg, Brehm's. M. Thierl. IX. p. 629.

Latzel, Die Myr. öst-ungh. mon. II, p. 98.

Gl. fusco-nigra, immaculata, marginibus scutorum flavo-albicantibus. Mas segmento ultimo non sinuato. Ad 10-20 mill. long.

Habitat in septentrionalis Italiæ montibus hucusque in agro Tridentino collecta (an etiam in Longobardia?) *).

Obs. Color fuscus sæpius nigerrimus. scutorum omnium marginibus flavo vel croceo limbatis. Venter pedesque fuscus Oculi utrinque ocellis 8-10. Segmentum secundum striis transversis utrinque tribus, exilioribus signatum, stria anteriori continua.

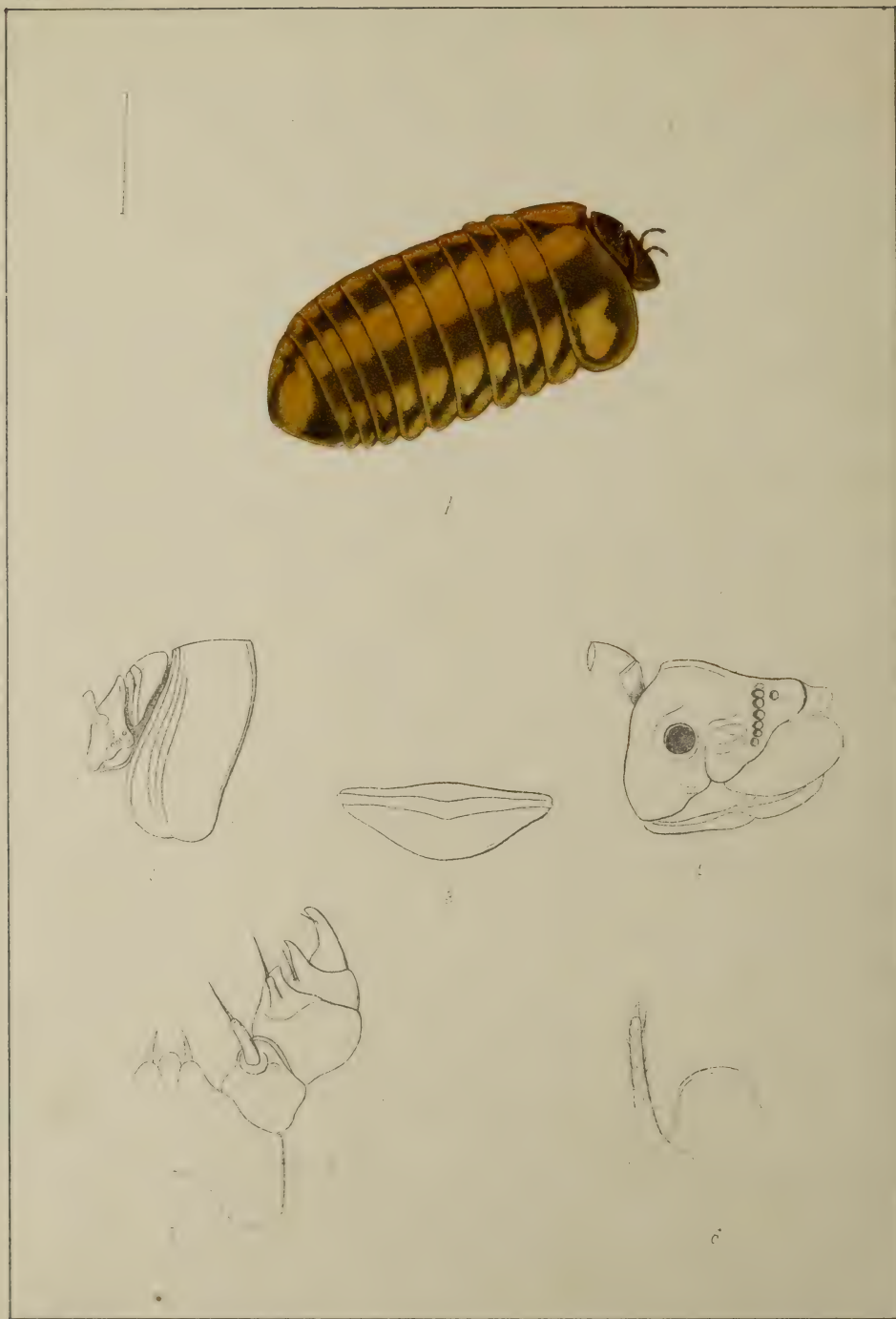
Mas. Segmentum postremum non sinuatum nec impressum. Pedes copulativi (4) ut in *Gl. connexa*. Inter congeneres maxima.

Expl. tab. 2. primum et secundum scutum e latere visa, 3 scutum primum.

---

*) Videas Cantoni, Mir. Lomb. *Gl. limbata*.

Glomeris connexa, K.

GLOMERIS CONNEXA, K.

Glomeris connexa C. Koch.

‡Brandt, Prodromus (Bull. d. Nat. d. Moscou. p. 196)
(*Glomeris tetrastica*).

C Koch, Syst. d. Myr. p. 91 (*Glomeris quadrifasciata*) *idem*, Die Myr. I, p. 95, fig. 85 (*Gl. connexa*)
idem, *ibid.* p. 108, fig. 98 (*Gl. quadrifasciata*).

Rosicky, Archiv. d. natw. Landesdurchf. v. Böhm.
III. 4, Abth. p. 44 (excl. synonym) (*Glomeris tetrastica*).

Latzel, Jahrb. d. naturh. Landesmus., v. Kärnten,
XII, p. 101 (*Glomeris quadrifasciata*), *idem*, Verhandl. d.
Zool.-botan. Gesellsch. Wien., XXXII, p. 281 (*Glomeris*
carpathica ex p. variet.).

Fedrizzi, Annuario d. Soc. d. Natur. XI, p. 89.

Karlinski, Sprawod. Komisyi fizyogr. XVII, p. 90
et 237 (*Gl. conn.*) *idem*, *ibid.* p. 257 (*Gl. tetrastica*) *idem*
p. 90 et 238 (*Gl. carpathica* ex p.).

Latzel, Die Myr. österr. ung. mon II, p. 107, tab.
IV, fig. 47.

Gl. fusca, seriebus quatuor macularum testaceo-ter-
reis. Mas segmento ultimo rotundato, pedibus copulativis
robustissimis, lamina intercoxali parum conice elevata,
bicorni, cornubus setuligeris, pedibus copulativis, fe-
more interne longe bicorni, tibia valide interne cornuta.
6-17 mill. long.

Habitat. *Invenit primilus Fedrizzi in agro Tridentino. In tota Etruria perfrequentem collegi.*

Obs. Color variabilis, in typicis fuscus, seriebus quatuor macularum testacearum in dorso. Series superiores maculis longitudinaliter quadratis, series inferiores maculis triangularibus vel subovalibus. Segmentum primum immaculatum, vel maculis duabus parvis ornatum. Segmentum ultimum bimaculatum, maculis permagnis saepius discretis. Venter pedesque pallidi. Oculi utrinque ocellis 7-10. Segmentum (3) primum transverse bistriatum; segmentum secundum striis transversis 4-10 exilibus impressum.

Mas; segmentum postremum rotundatum. Pedes copulativi robustissimi (5), quinquearticulati articulo secundo cornu longiori apice piligero, articulo tertio interne processu longo, longeque piligero aucto, nec non apice in dentem producto, articulo quarto processu conico tuberculoque piligero aucto, articulo postremo tenui, leniter falcato, ad apicem curtissime piligero. Lamina intercoxalis (a) apice breviter conica, lateribus processibus duobus longis, acutis et interne fimbriatis (b).

Expl. tab. 2 caput cum duobus primis segmentis e latere visum, 4. caput e latere visum.

Mylonaria connexa

ID.

Mylonaria connexa VARIET.

Glomeris connexa C. Koch.

Varietates

Collectæ cum typicis commixtæ.

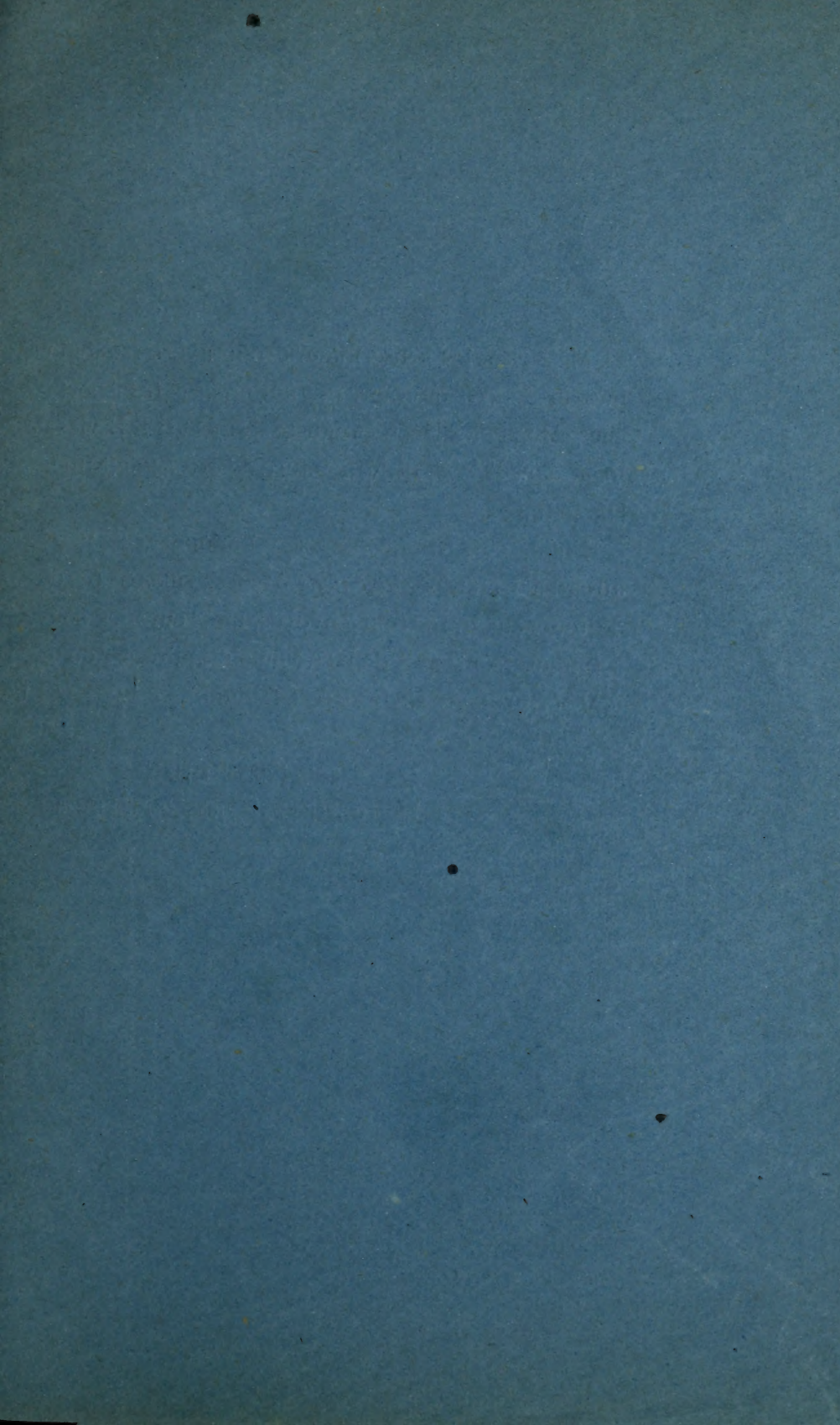
Fig. 1. Varietas pallidior, maculis fuscis subevanescentibus. lateribus submarmoratis, ceterum tota testaceo badia.

Fig 2. *Gl. connexa var. tenebrosa* Latz. Tota fusca, marginibus lateribus tantum segmentorum pallidioribus segmentis posticis vix lineolis duabus albidioribus obsolete signatis; segmento ultimo obsolete bimaculato, maculis parum cetero colore pallidioribus.

Inter istas varietates extremas, sive pallidiorem et fusciolem, plurimæ coloris variationes conspiciuntur.

AVIS

Messieurs les souscripteurs sont avertis que le bureau de cet ouvrage est au présent transporté chez Mons. le Doct. Augusto Napoleone Berlese Prof. dans l'Ecole de Viticulture de *Avellino* (Napolitano-Italie).

Pour tout ce qui regarde l'administration et aussi bien pour le *payement* des fascicules 61-65, et de tous eux qui seront envoyés, messieurs les souscripteurs sont priés de bien vouloir s'adresser donc à M. le Prof. A. N. Berlese (*Avellino*).

Doct. ANTONIO BERLESE

Prof. dans l'Ecole Sup. d'Agricoltura de Portici (Napoli)